

WSCHÓD

Studia humanistyczno-społeczne

EUROPY

RADA NAUKOWA

prof. Nodar Belkania (Tbilisi, Gruzja)

dr hab. Jerzy Garbiński, prof. UMCS (Lublin, Polska)

prof. Alexandra Glukhova (Woroneż, Rosja)

prof. Jan Holzer (Brno, Czechy)

prof. Valerii Kopiika (Kijów, Ukraina)

prof. Volodymyr Kravchenko (Edmonton, Kanada)

dr hab. Agnieszka Legucka, prof. AFiB Vistula (Warszawa, Polska)

prof. Victor Shadurski (Mińsk, Białoruś)

prof. Zakhar Shybeka (Tel Awiw, Izrael)

dr hab. Wojciech Sokół, prof. UMCS (Lublin, Polska)

prof. Valentina Teosa (Kiszyniów, Mołdowa)

prof. Igor Tsependa (Iwano-Frankowsk, Ukraina)

prof. Galyna Zelenko (Kijów, Ukraina)

KOLEGIUM REDAKCYJNE

prof. dr hab. Walenty Baluk (redaktor naczelny)

dr Eleonora Kirwiel (z-ca redaktora naczelnego)

dr Nadia Gergało-Dąbek (sekretarz)

Centrum
Kompetencji
Wschodnich
Lublin.eu

CENTRUM
EUROPY
WSCHODNIEJ
UNIWERSYTET MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ

UMCS
WYDZIAŁ POLITOLOGII I DZIENNIKARSTWA

Vol 7, No 2, 2021

WSCHÓD

Studia humanistyczno-społeczne

EUROPY

Studia polsko-rosyjskie. Polityka i historia

ВОСТОК ЕВРОПЫ

Гуманитарно-общественные исследования

Российско-польские исследования. Политика и история

EAST OF EUROPE

Humanities and social studies

Polish-Russian studies. Politics and history

Redakcja

Walenty Baluk • Eleonora Kirwiel • Nadia Gergało-Dąbek

WYDAWNICTWO UNIWERSYTETU MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ
CENTRUM EUROPY WSCHODNIEJ UMCS

LUBLIN 2021

REDAKCJA JĘZYKOWA TEKSTÓW W JĘZYKU POLSKIM
Maria Masłowska

REDAKCJA JĘZYKOWA TEKSTÓW W JĘZYKU ROSYJSKIM
Nadia Gergało-Dąbek

REDAKCJA JĘZYKOWA TEKSTÓW W JĘZYKU ANGIELSKIM
Magdalena Szadkowska

SKŁAD
Marcin Wachowicz

PROJEKT OKŁADKI I STRON TYTUŁOWYCH
Marta Kwiatkowska

OPRACOWANIE GRAFICZNE OKŁADKI I STRON TYTUŁOWYCH
Krzysztof Trojnar

REDAKCJA TECHNICZNA
Agnieszka Muchowska

© Centrum Europy Wschodniej UMCS 2021
© Wydział Politologii i Dziennikarstwa UMCS 2021
© Wydawnictwo UMCS, Lublin 2021

ISSN: 2450-4866

Wersją pierwotną czasopisma jest wersja papierowa
Wersja online dostępna pod adresem: www.wschodeuropy.umcs.pl

WYDAWNICTWO UNIWERSYTETU MARIII CURIE-SKŁODOWSKIEJ
20-031 Lublin, ul. Idziego Radziszewskiego 11
tel. 81 537 53 04
www.wydawnictwo.umcs.eu
e-mail: sekretariat@wydawnictwo.umcs.lublin.pl

Dział Handlowy: tel./faks 81 537 53 02
Księgarnia internetowa: www.wydawnictwo.umcs.eu
e-mail: wydawnictwo@umcs.eu

Spis treści

ARTYKUŁY

Dariusz Kondrakiewicz

Równowaga sił jako kategoria analityczna sytuacji geopolitycznej wybranych państw nowej Europy Wschodniej 13

Grzegorz Gil

Subwersja w polityce (nie)bezpieczeństwa w Europie Wschodniej: wybrane problemy 29

Piotr Lewandowski

Oś Warszawa-Bukareszt i miejsce Rumunii w Inicjatywie Trójmorza? Polsko-rumuńskie przywództwo w inicjatywie Trójmorza (3SI) 45

Roman Martyniuk

Forma rządu współczesnej Ukrainy: próba implementacji francuskich doświadczeń 61

Tetiana Chislova

Reforma prawa wyborczego Ukrainy i poinformowanie społeczeństwa 77

Paweł Sekuła

Fanaticzni mieszkańcy Czarnobyla? Wielokulturowy obraz XIX-wiecznego miasta w tekstach Ławrientija Pochiliewicza i Konstantina Paustowskiego 93

Jerzy Garbiński

Arcybiskup Atanazy Martas i autokefalia Białoruskiego Kościoła Prawosławnego 105

Ewelina Podgajna

Spółeczna i wychowawcza rola teatru ludowego w Drugiej Rzeczypospolitej 125

REVIEWS AND REPORTS**Jerzy Garbiński**

- Rola polityki w losach Cerkwi Prawosławnej na Białorusi i w Polsce
(O książce Antoniego Mironowicza, *Судьбы Православной
Церкви в Белоруссии и в Польши*, Люблин 2013) 141

Łukasz Jędrzejski

- Recenzja książki *Republika Białoruś – polityka zagraniczna i bezpieczeństwa.
Wybrane aspekty*, red. Helena Giebień, Larysa Leszczenko, Warszawa 2020,
ss. 246 147

Walenty Baluk

- Sprawozdanie z działalności Centrum Europy Wschodniej UMCS
za lata 2014–2021 155

Table of contents

ARTICLES

Dariusz Kondrakiewicz

Balance of power as an analytical category of the geopolitical situation
of selected countries of the new Eastern Europe 13

Grzegorz Gil

The Warsaw-Bucharestaxis and Romania's place in the Three Seasinitiative?
Polish-Romanian Leadership in the Three Seas Initiative (3SI) 29

Piotr Lewandowski

The Warsaw-Bucharest axis and Romania's place in the Three Seas Initiative?
Polish-Romanian Leadership in the Three Seas Initiative (3SI) 45

Roman Martyniuk

Form of government in modern Ukraine: attempts to recreate the French
experience 61

Tetiana Chislova

Reforms of the electoral legislation of Ukraine and public awareness 77

Paweł Sekuła

Fanatical inhabitants of Chernobyl? The image of the 19th-century city
in the texts of Lavrenty Pochilievich and Konstantin Paustovsky 93

Jerzy Garbiński

Archbishop Athanasius Martas and Autocephaly of the Belarusian
Orthodox Church 105

Ewelina Podgajna

The social and educational role of the folk theater in the Second Polish Republic 125

RECENZJE I SPRAWOZDANIA**Jerzy Garbiński**

Jerzy Garbiński, The role of politics in the fate of the Orthodox Church in Belarus and Poland (About the book Antoniego Mironowicza, *Судьбы Православной Церкви в Белоруссии и в Польши*, Люблин 2013) 141

Łukasz Jędrzejski

Bookreview *Republika Białoruś – polityka zagraniczna i bezpieczeństwa. Wybrane aspekty*, ed. Helena Giebień, Larysa Leszczenko, Warszawa 2020, ss. 246 147

Walenty Baluk

Reports on the activities of the Center for Eastern Europe UMCS for the years 2014–2021 155

Содержание

ARTYKUŁY

Дариуш Кондракевич

Баланс сил как аналитическая категория геополитической ситуации отдельных стран новой Восточной Европы 13

Гжегож Гиль

Субверсия в политике (не) безопасности в Восточной Европе: отдельные проблемы 29

Петр Левандовски

Ось Варшава-Бухарест и место Румынии в Инициативе трех морей? Польско-румынское лидерство в Инициативе трех морей (3SI) 45

Роман Мартынюк

Форма правления в современной Украине: попытки воссоздания французского опыта 61

Татьяна Числова

Реформа избирательного законодательства Украины и осведомленность населения 77

Павел Секула

Фанатичные жители Чернобыля? Мультикультурный образ города XIX века в текстах Лавриентия Похилевича и Константина Паустовского 93

Ежи Гарбински

Архиепископ Афанасий Мартос и автокефалия Белорусской Православной Церкви 105

Эвелина Подгайна

Социальная и образовательная роль народного театра во Второй Речи Посполитой	125
---	-----

РЕЦЕНЗИИ И ОТЧЁТЫ**Ежи Гарбинский**

Роль политики в судьбе Православной Церкви в Беларуси и Польше (О книге Antoniego Mironowicza, <i>Судьбы Православной Церкви в Белоруссии и в Польши</i> , Люблин 2013)	141
--	-----

Лукаш Енджейски

Рецензия на книгу <i>Republika Białoruś – polityka zagraniczna i bezpieczeństwa. Wybrane aspekty</i> , ред. H. Giebień, L. Leszczenko, Warszawa 2020, с. 246	147
--	-----

Валентин Балук

Отчет о деятельности Центра Восточной Европы Университета Марии Кюри- Склодовской за 2014–2021 годы	155
--	-----